I чужому научайтесь
Й свого не цурайтесь . . .
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
HEnderson 4-0237
HEnderson 4-0807
УНСоюз: HEnderson 5-3740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXXI. Ч. 43. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 5-го БЕРЕЗНЯ 1964 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MARCH 5, 1964 No. 43. VOL. LXXI.

ВИШКІЛ МОЛОДІ І НОВІ ВАРСТАТИ ПРАЦІ — ГОЛОВНІ ЗАСОБИ ПРОТИ УБОЗТВА

Вашингтон. — З урядових кол повідомляють, що головним пунктом Президентової програми боротьби проти нужди буде організація молодечих корпусів праці, в яких молодь буде вишколюватися на фахових робітників, виконуючи при тім корисну працю, — та організація нових варстатів праці в тих районах, в яких є більше число безробітних. Цю організацію варстатів праці уряд плянує здійснювати за допомогою низьковідсоткових позичок окремим промислам. Покищо немає ще подробиць цього пляну, але вже відомо, що найважливішою точкою в ньому буде перевишкіл молоді до фахової праці. До корпусів праці братимуть незаможну молодь, яка сама собі не може порадити. Вибирати цю молодь мають під час оглядин в комісіях, які вибирають юнаків до військової служби. Програму боротьби проти убогости в цій країні виготовив окремий асистент в цій справі директор Корпусу Миру — Сарджент Шрайвер. Тепер ця програма є в голови Ради Президентових Економічних Дорадників Волтера В. Геллера і в Президентового помічника Билла Моєрса, які вивчають її збоку економічного. Представник Білого Дому заявив, що не відомо, коли Президентову Програму внесуть до Конгресу. Це може статися вже в четвер 5-го березня, а можливо, що аж в найближчому тижні. Корпус праці для молоді складатиметься з двох частин. В Корпусі працюватиме молодь у віці від 16 до 21-го року життя. 1) Коло 100 000 молоді буде в окремих таборах впродовж одного року. Члени Корпусу діставатимуть по $30 місячно і додатки за добре виконану працю; 2) Коло 70 000 молоді буде у вишкільних таборах, де її навчатимуть фахової праці, яка дозволить молодим особам дістати затруднення після залишення вишкільного табору. Уряд старається зацікавити цією справою промисл, щоб забирала на працю тих, що відбудуть з успіхом вишкільні курси. Крім того уряд плянує допомогти молоді у віці від 16-21 року таким способом, що даватиме позики стейтам, містам, повітам або групі місцевостей на те, щоб вони могли фінансувати частинне затруднення молоді, хлопців і дівчат, які ще докінчують шкільне навчаня. Стейти чи міста мали б на цю ціль давати стільки своїх фондів скільки їх дістануть від федерального уряду. Ці проєкти мали б бути під контролею стейтів або місцевої влади. Існує ще один плян допомоги молоді. В 1 000 бюр федерального уряду посередництва праці мають бути окремі дорадники, які визначали б здібності до праці тієї молоді, яка залишає в 16-му році життя школи. Уряд плянує давати позики в сумі по $10 000 за кожний відкритий варстат праці, в районі, де є більше число безробітних. Ці позики діставали б ті компанії, які розбудовують варстати праці. Новоприйнятий робітник мусить бути вповні затруднений принаймні кілька місяців. Стейти та більші міста мають діставати низьковідсоткові позики на те, щоб можна було поліпшити життьові та мешканеві умови в міських нетрах. Мають вивчати програму затруднення студентів коледжів. Здійсення цієї програми зменшить нужду в цій країні, бо зменшиться число безробітних, яке найбільше є серед молоді.

Демократи проти зменшування федеральних видатків

Вашингтон. — Демократична більшість в Спільній Конгресовій Економічній Комісії заявляє, що не допоможе зменшення прибуткових податків і не зменшиться число безробітних, коли уряд значно зменшить свої видатки, як цього домагається республіканська меншість в цій Комісії. Демократи хвалять намагання президента Джансона, який веде ощадну політику у всіх урядових аґенціях. На думку демократів це була б задорога ціна, щоб за збалянсований бюджет в 1965 або в 1966-му роках платити збільшеним числом безробітних. Республіканці відповідають на те, що уряд вживає надмірних і штучних засобів для підтримки економіки, і що ті заходи можуть збільшити інфляційний натиск, що було б послабленням економіки. І тому то республіканські конґресмени починають атаку на завеликий федеральний бюджет, та заповідають, що будуть зменшувати запропоновані урядом федеральні видатки на окремі цілі.

В січні індекс цін становив 107.7 відсотка

Вашингтон. — Індекс цін на консумпційні товари в місяці січні цього року становив 107.7 відсотка, це значить, що від грудня минулого року збільшився на одну десяту відсотка, а від пересічних цін в роках 1957-1959 індекс зріс на 7.7 відсотка. Збільшення коштів прожитку спричинило подорожчання харчів, головним чином свіжої городовини, овоць, кави, цукру і цукорків. Збільшилися також кошти утримування авта, бо подорожчала газоліна. В січні Департамент праці змінив систему опрацювання індексу цін, додавши витрати на прожиття, такі як на доглядачок дітей, паркування авт, оплата за навчання дітей музики і т.п. Тому індекс цін в січні збільшився, бо за старою системою він був би такий самий, як в грудні минулого року.

В АМЕРИЦІ

● **В Палатній Підкомісії** в справах федеральних урядовців виявили, що урядові аґенції послуговуються детекторами брехні при перевірці тисяч федеральних урядовців. У федеральних аґенціях є сотки так званих поліграфів, так технічно називають детектори брехні. Впродовж фінансового року, що закінчився 30-го червня 1963, урядові аґенції послуговувалися поліграфами 23,122 рази. Уряд має 525 поліграфів, які коштують 444,000 долярів.

● **Податковий Уряд ЗДА** дає вияснення, що всі заробітні платні, виплачувані 5-го березня або пізніше, мають мати вже зменшений прибутковий податок, хоч заробітна платня буде за попередні дні, коли ще не обов'язував новий податковий закон. Теперішня податкова ставка виносить 18 відсотків, а нова — 14%. Зменшений податок відноситься і до тієї заробітної платні, яку зароблено ще в лютому, але її виплачується 5-го березня ,або пізніше.

● **Найстарший ранґою генерал** американської армії, генерал армії Даґлес МекАртур виїхав із Ню Йорку до армійського шпиталю у Вашинґтоні, де має перейти обсервацію у зв'язку з болями шлунка. З ним полетіла і його дружина Джейн та його асистент, давніший адьютант, генерал-майор Кортні Вітні. Генерал МекАртур має 84 роки. Президент Джансон телефонував до директора армійського шпиталю ім. Волтера Ріда, генерала-поручника д-ра Лїонарда Д. Гітона в справі стану здоров'я генерала МекАртура.

Раск оцінює оптимістично висліди південнов'єтнамської війни

Вашингтон. — Державний секретар Дін Раск виступив під час переслухань у сенатській комісії для закордонних справ з оптимістичною оцінкою актуальної військової ситуації в Південному В'єтнамі й евентуальних вислідів південнов'єтнамської війни. Не зважаючи на те, що ця війна дуже виснажлива і важка, але ж, на думку Раска, вона закінчиться перемогою національних сил Південного В'єтнаму в їх боротьбі з комуністичною агресією. Виступав Раск на закритому засіданні названої сенатської комісії і ближчих даних про його зізнання немає. В пресових колах немає теж інформацій про те, в якій мірі й засягу ЗДА здійснюватимуть найближчим часом свої мілітарні заходи в Південному В'єтнамі. Зокрема невідомо, чи ЗДА зреалізують заповіджену ними поступову редукцію американських військових з'єднань в Південному В'єтнамі і чи вони поширять свою допоміжну мілітарну ролю на розгорнення партизанської боротьби й евентуальну бльокаду.

Появились вістки про нове посередництво ЗДА між Індією і Пакістаном

Ню Делі. — Індійські газети принесли вістку, що ЗДА взялися за нове посередництво у затяжному спорі між Індією і Пакістаном на прикордонну провінцію Кашмір і що в цій справі до столиць обох названих держав прибуде асистент державного секретаря для справ Близького Сходу і Півд. Азії Філіпс Талбот. З державних кіл у Вашингтоні заперечено вістці про посередницьку місію Талбота, але фактом є, що Талбот відлетів на довшу подорож до східних країн. Він візьме участь в конференції держав т. зв. Центрального Пакту (Британія, Туреччина, Пакістан і Сіям) та поїде до столиць Об'єднаної Арабської Республіки, Цейльону, Індії, Пакістану, Афганістану, Ірану і Туреччини. Філіпс Тал-

Рекордова продукція авт в лютому цього року

Дітройт. — В лютому цього року випродуковано рекордово високе число авт — 677,000 особових возів і 130,000 вантажних автомобілів. Досі рекордом був місяць лютий в 1955-му році, коли число випродукованих особових авт становило — 675,495, а число вантажних возів рекордовим було в лютому 1960-го року. Продуценти авт сподіваються, що зменшення прибуткових податків спричинить те, що цієї весни буде найбільший в історії рух в автомобільному промислі. Вже 24-го лютого цього року продано перший мільйон авт в цьому році. Це було ще перед зменшенням прибуткових податків. Можна сподіватися, що в цьому році число проданих авт далеко перевищить число 7,000,000, яке становило число проданих авт в попередніх двох роках.

У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ ВІДБУЛАСЯ СВЯТОЧНА РОЗДАЧА МЕДАЛІВ о. ГР. ГРУШКИ ЗАСЛУЖЕНИМ СОЮЗОВИМ ДІЯЧАМ

Філядельфія. — Минулої неділі, 1 березня 1964 року, тут в залі „Тризуба" відбулися святочні збори Відділів УНСоюзу філядельфійської округи, яка об'єднує сім з половиною тисяч членів в 35 Відділах, в тому в 15 Відділах з самої Філядельфії. На цих зборах відмічено 70-річчя УНСоюзу та вручено пам'ятну медалю о. Грушки союзовим діячам, які заслужилися в кампанії за розбудову УНСоюзу впродовж минулого року, що був роком 70-річчя „Свободи".

Збори відкрив голова округи Степан Гавриш, запросивши на секретаря інж. Т. Тащука. Привітавши приявних, а зокрема д-ра Б. Гнатюка, голову місцевого Комітету УККА, д-ра В. Ґалана, голову Контрольної Комісії УНСоюзу і д-ра Я. Падоха, гол. секретаря УНСоюзу та місцевих головних радних Олену Штоґрин і І. Одежинського, С. Гавриш запросив до слова д-ра В. Ґалана, який у своїй святковій доповіді, присвяченій 70-річчю УНСоюзу, подав головні ідейні основи, на яких спирався УНСоюз за час всієї своєї історії. Вірність цим засадам та послідовність в їх виконуванні зберегли УНСоюз досі і запевнили йому провідну ролю серед українсько-американської громади. З черги промовляв гол. секретар Я. Падох, який вказував на те, що УНСоюз мимо свойого 70-річного віку зберіг подивугідну молодечу активність, яка запевняє йому постійний ріст і всебічний розвиток. Впродовж 70 років УНСоюз мав щастя мати відданих діячів, які побіч всебічної активности на громадському полі, віддано працювали для УНСоюзу. Їм Союз завдячує свої великі досягнення і свій дальший розвиток. Для відмічення дванадцяти найкращих працівників на союзовій ниві в 70-річчя „Свободи", на терені філядельфійської округи, Екзекутива УНСоюзу призначила їм пропам'ятну медалю засновника „Свободи" і УНС, о. Гр. Грушки. Після цього д-р В. Ґалан, д-р Я. Падох і С. Гавриш роздали заслуженим їхні почесні нагороди. Золоту медалю одержав головний радний УНС І. Одежинський, який в минулму році здобув 111 членів. Срібні медалі одер-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Дванадцять союзових діячів філядельфійської округи, нагороджених медалею о. Гр. Грушки. Сидять від ліва: Осип Бакай, Григорій Тимчій, Олена Штоґрин, Евфемія Воловняк, Микола Сеник. Стоять від ліва: д-р Ярослав Падох — гол. секретар УНС, Омелян Барилка, Михайло Мартиненко, Іван Данківський, Петро Щерба, Осип Хома, Іван Одежинський, Степан Гавриш і д-р Володимир Ґалан — голова Контрольної Комісії УНС.

Совєти закінчили закупи збіжжя в Америці й інших країнах

Москва. — Внаслідку катастрофічних жнив на Сибіру, в Казахстані і Україні в минулому році Совєтський Союз закупив в Канаді, ЗДА, Австралії, Арґентині і деяких країнах Західньої Европи разом 12 мільйонів тонн збіжжя. На цьому ця їх імпортова акція скінчилася і дальша може відновитись тільки тоді, коли покажеться, що цьогорічні жнива знову не покриють внутрішнього запотребування в СССР. Вчасно осінню минулого року Совєти натякали, що вони хочуть закупити збіжжя в Америці на яких 250 мільйонів дол. і приватні експортери дістали від Уряду дозвіл на експортування до СССР збіжжя на 310 мільйонів дол. Однак насправді Москва закупила в експортовій фірмі збіжжя на 78.500.000 долярів, а в другій на 54 мільйони, разом тільки на 132 мільйони долярів. На понад 500 мільйонів дол. вони купили збіжжя в Канаді. В цьому тижні прибула до Москви делегація з заступником секретаря торгівлі Кларенсом Матіном у проводі для обговорення труднощів, що виринули при перевозі американського збіжжя американськими кораблями. Виявилось, що чорноморські порти УССР занадто плиткі, щоб могли причалювати туди американські кораблі, глибші за 32 стопи.

Секції Наукового Товариства ім. Шевченка вшановують 150-річчя народин Шевченка

Ню Йорк. — Святочною Науковою Конференцією, що відбудеться в суботу, 7-го березня 1964 р. в год. 5-ій по полудні, у великій залі Українського Інституту Америки, 2 Схід 79 вулиця в Ню Йорку — Філологічна, Історично-Філологічна та Математично-Природописно - Лікарська Секції НТШ — вшановують 150-річчя народин Патрона, Тараса Шевченка. Конференцію відкриє директор Філологічної Секції, проф. д-р В. Лев. Першу доповідь виголосить проф. д-р Олександер Кульчицький з Мюнхену, на тему „Шевченко в світлі глибинної психології". З черги ред. Богдан Кравців говоритиме про „Остракізм у Шевченкознавчій бібліографії", а проф. д-р Кость Кисілевський — про „Шевченка - лірика". Конференцію, яка є призначена для ширшого загалу громадянства, закриє керівник Історично - Філософічної Секції, проф. д-р М. Стахів.

Проф. д-р Ол. Кульчицький, проректор УВУ, приїхав до Ню Йорку

Ню Йорк. — У вівторок, 3-го березня 1964 о год. 7-ій ввечері приїхав тут на летовище Кеннеді літаком з Парижа проф. др Олександер Кульчицький, проректор Українського Вільного Університету в Мюнхені, видатний український педагог, науковець і діяч. На летовищі зустрічали проф. Кульчицького проф. д-р Василь Стецюк, інж. Р. Кобринський, д-р Б. Корчмарик та шваґер проф. Кульчицького п. Шекерик з Філядельфії, а в Ню Йорку-місті зустріли гостя ще проф. д-р Осип Андрушків і п. П. Дорожинський. Проф. д-р Ол. Кульчицький плянує залишитися на цьому континенті впродовж найближчих двох місяців і в тому часі відвідати більші осередки українського поселення в ЗДА і Канаді, нав'язуючи контакти з професурою УВУ та з місцевими відділами НТШ.

Нова праця д-ра Луки Луцева про Тараса Шевченка друкуватиметься у фейлетонах „Свободи"

Починаючи із завтрішнім числом, „Свобода" друкуватиме уривками у „підвалі" на 2-ій сторінці нову працю д-ра Луки Луцева про Тараса Шевченка. Темою праці є: „Шевченко — співець української слави і волі". Автор цієї праці, д-р Лука Луців, один з видатніших наших літературознавців і критиків, а його праці саме з Шевченкознавства мали в останньому часі замітний відгомін у підсовєтській Україні. Минулого, 1963-го року Академія Наук Української ССР видала окремою книжкою „Збірник праць одинадцятої наукової Шевченківської конференції", відповідальним редактором якого там названо Є. П. Кирилюка, члена - кореспондента Академії Наук УССР. Цей же Є. П. Кирилюк у своїй статті про „Невідкладні завдання радянського Шевченкознавства в галузі вивчення проблеми „Шевченко й література слов'янських народів", м. і. гостро критикує іншого підсовєтського автора. Михайла Мольнара у Чехословаччині, який у своїй праці „Тарас Шевченко у чехів і словаків" багато разів відкликається на працю д-ра Луки Луцева „Тарас Шевченко в чеській і словацькій літературах", надрукованій в „Новій Україні" в Празі в 1926-му році. Мольнар не міг не признати, що ця праця дра Луцева „має цінність як перша спроба зібрати, систематизувати й осмислити великий матеріял з обраної теми", стверджуючи в дальшому, що та праця „завдяки багатству фактичного матеріялу, досі є найповнішою на цю тему". Хоч Мольнар і критикує д-ра Луцева за те, що він, мовляв, вказуючи на неґативну поставу російської критики у 40-х роках XIX ст. „не згадує про позитивні рецензії того часу". Кирилюк, що є директором Шевченківського інституту при Академії Наук УССР, сер-

д-р Лука Луців

диться на Мольнара за його відклики на працю д-ра Луцева, мовляв, „Лука Луців не просто не згадує позитивних рецензій російських критиків, а тенденційно перекручує й спотворює історико - літературний процес, як робили й роблять до нього й після нього українські буржуазні націоналісти . . ." Кирилюк далі жалується, що М. Мольнар називає Л. Луцева „буржуазним літературознавцем", тим часом на думку Кирилюка „Лука Луців не просто собі буржуазний ґелертер, це зубр українського буржуазного націоналізму, який уже майже півстоліття спотворює історію української літератури! Продавши мерзенну душу заокеанським імперіялістам, Лука Луців і по сей день обливає брудом нашу країну й наш народ!" — лає Кирилюк. Можна мати певність, що нова праця д-ра Луцева про Тараса Шевченка — співця української слави і волі, яку вже з завтрішнім днем починаємо друкувати в „Свободі", буде новим вартісним вкладом у Шевченкознавство, що так лютує совєтських фальшівників Шевченкової творчости.

ДЕ ҐОЛЬ ЗАДУМУЄ ПІДПИСАТИ ГОСПОДАРСЬКИЙ ДОГОВІР З СССР

Лондон. — Згідно з інформаціями, що їх одержали американські дипломатичні представники у Великій Британії, французький президент де Ґоль плянує підписання договору про широку господарську співпрацю із Совєтським Союзом. Водночас із цим повідомляють, що Франція рішена торпедувати заповіджені на травень міжнародні переговори в справі редукції торговельних мит. В політичних колах трактують ці нові французькі пляни, як вияв дальших намагань де Ґоля відігравати самостійну ролю в міжнародній політиці, ігноруючи американську політики чи навіть йдучи проти неї в різних секторах міжнародного життя. Виявилися ці намагання останнім часом у визнанні Францією комуністичного Китаю і в пропозиціях невтралізувати Північний та Південний В'єтнам, де З'єдинені Держави Америки заанґажувалися широко в антикомуністичну боротьбу. Повідомлення про економічну домову між Францією і СССР були підтведжені останніми вістками про візиту, що її склав де Ґолеві Микола Подгорний, колишній перший секретар ЦК Компартії України і тепер член президії ЦК КПСС. Водночас із цим повідомили, що колишній французький прем'єр Едґар Фор, який відіграв вирішальну ролю у порозумінні Франції з Пейпінґом, вибирається незабом до Москви, щоб перевести там переговори про підписання господарського договору між Францією й СССР. Щодо плянованого Францією торпедування переговорів у справі редукції торговельних мит між державами вільного світу, які мали б початися 4-го травня цього року в Женеві, то заходи для реалізації пляну відомого, як „Рунда Кеннеді", були започатковані покійним президентом ЗДА Джаном Кеннеді ще в 1962-му році, і вони передбачували співпрацю ЗДА й держав Европейської Економічної Спільноти. Де Ґоль висловив недавнім часом декілька разів свою опозицію проти цього пляну і намагався приєднати до тієї опозиції Західню Німеччину й Італію. Співучасть Франції в евентуальному договорі про редукцію торговельних мит є вирішальною, бо вона своїм вето може спаралізувати всі заходи в цьому напрямку, навіть тоді, як на них погодяться інші члени Европейської Економічної Спільноти — Італія, Західня Німеччина, Бельгія, Голляндія і Люксембурґ.

Франція буде підтримувати справу прийняття комуністичного Китаю до ОН

Париж. — Представники французького уряду заявили, що Франція буде підтримувати на терені Об'єднаних Націй звернення Пейпінґу про прийняття комуністичного Китаю до ОН. Водночас із цим інформують, що президент де Ґоль підтримує справу допущення представників Пейпінґу до всіх міжнародних організацій, пов'язаних з діяльністю ОН, таких, як ЮНЕСКО, чи організація для справ світового здоров'я. Під час засідання останньої з цих організацій, що відбувалося в Женеві, французький делеґат виступав уже за признання місця в проводі цієї організації представникові Комуністичного Китаю. Французька пропозиція в цій справі не перейшла і це місце признано представникові націоналістичного Китаю. У Вашинґтоні у зв'язку з цим заявляють, що ЗДА й далі будуть виступати проти членства Пейпінґу в ОН та в ОН-івських організаціях. Якщо йде про політику в Південно-східній Азії, то президент де Ґоль плянує повести її в двох напрямках. Найперше він виступить із пропозицією в справі скликання Об'єднаними Націями міжнародної конференції, яка б розглянула актуальну ситуацію в трьох колишніх французьких колоніях — Камбоджі, Ляосі і В'єтнамі. В дальшому де Ґоль мав би особисто посередничати в нормалізації взаємин між комуністичним Північним В'єтнамом і Південним з метою невтралізації цієї країни в цілому.

Французи називають „абсурдом" закиди щодо змови на життя прем'єра В'єтнаму

Сайгон. — Французький шарже д'аффер у столиці Південного В'єтнаму, Жорж Перруш запротестував перед південно-в'єтнамським міністром закордонних справ Фан Гуї Кватом проти оскарження, що його зробив прем'єр Нгуєн Хан, наче б французи затіяли змову на життя названого прем'єра, призначивши за його голову 300 мільйонів піястрів, себто коло 4 мільйонів дол. Французький дипломатичний представник назвав той закид абсурдом та зажадав доказів, що їх, проте, південно-в'єтнамський уряд відмовився дати, заявивши, що він ще не знає імен всіх змовників. За плітками в Сайґоні, у в'язниці все ще перебувають два полковники і один політик; арештовані негайно після останнього військового перевороту в грудні минулого року. Кажуть, що це вони та після їх арештування інші південні в'єтнамці зберігали контакти з одного боку з французами, з другого з висланниками Північного В'єтнаму, з метою перевести переворот і проголосити невтральність Південного В'єтнаму. Невтралістів ставиться тепер у Південному В'єтнамі на одну дошку з комуністами. Не є виключене, що уряд Нгуєн Хана приготовляє зірвання дипломатичних взаємин з Францією що заініціювала той „невтралістичний" вітер у В'єтнамі.

У СВІТІ

● **З Пакістану до Індії** втекло 10.000 християн, зате з Індії до Пакістану видалено кілька тисяч мусульман. Пакістанський міністер закордонних справ виявив, що Пакістан від довгого часу старається, щоб переговорити з Індією про цей масовий рух втікачів і переселенців, який робить обом державам великий клопіт, але індійці не хочуть про це говорити.

● **У Кенії** проголошено стан воєнного поготівля внаслідку несподіваного приїзду туди з недалекого Занзібару „маршала" Джана Окелло, який здобув собі в Африці славу першорядного фахівця в кривавих державних переворотах. Уряд тим більше занепокоївся, що Окелло, висівши з літака в Найробі, непостережливо зник, поїхавши на якісь законспіровані наради до бідної дільниці міста. Потім він виринув і відбув пресову конференцію, на якій рішуче заперечував, наче б заміряв організувати бунт проти „щирого африканського націоналіста", прем'єра Кенії Йомо Кеньятти.

● **Абба Ебан**, колишній перший і довголітній амбасадор Ізраїлю в Об'єднаних Націях, тепер віце-прем'єр в Ізраїлі, прибувши до Ню Йорку на 2-тижневу міжнародну конференцію Комітету для справ науки і технології, ствердив, що Об'єднані Нації за останніх 5 років „дуже змінилися" і то — у некористь. Жидівський дипломат твердить, що Об'єднані Нації не зуміли ще достосуватись до свого збільшеного членства 113 держав і що тому апарат ОН діє тепер куди гірше, як діяв був раніше.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provide for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сіті і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і mone orders виставляти на: "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J. 07303

Промінь у темряві

Мова про Американський Червоний Хрест, який у місяці березні веде кампанію збірки фондів на свої шляхетні цілі. Навряд чи існує в світі інша харитативна установа, яка мала б ширші завдання, як має їх Американський Червоний Хрест. І навряд чи є на світі людина, яка цього не знала б і не розуміла, яка, посередньо чи безпосередньо, того добродійства, що його дає людству Червоний Хрест, не зазнала чи бодай не відчула. Всюди і завжди, у великому місті і джунглях, у війні і в кожному нещасті, Червоний Хрест є справжнім променем у темряві, є рятунком для тих, що його вже навіть не очікують, надією для тих, що її вже втратили.

Лише короткий перегляд діяльности Американського Червоного Хреста може бути вимовним доказом цього твердження.

Американський Червоний Хрест засновано в 1881-му році, і тепер нараховує він понад 45 мільйонів спомагаючих старших і молодших членів. Його почесним головою є кожночасний Президент ЗДА. В кожному місті і в кожній громаді З'єднаних Держав, поділених на чотири головні округи Червоного Хреста, є його один або й кілька відділів.

У 1962-му році, за який вже є кінцеві підрахунки, Червоний Хрест провів 336 допомогових акцій під час різного роду стихійних нещасть у 49 стейтах, давши індивідуальну допомогу 549,300 особам та 33,600 родинам. Одним із головних завдань Червоного Хреста є опіка над вояками. У 1962-му р. Червоний Хрест опікувався кожного місяця пересічно 83,000 вояками по шпиталях Америки і інших країн, а його відділи в поодиноких місцевостях опікувалися в тому році 606,300 родинами вояків. Червоний Хрест зорганізував упродовж того ж року 2,600,000 осіб, які пожертвували свою кров для шпиталів. Американський Червоний Хрест найчастіше співпрацює з Міжнародним Червоним Хрестом, роблячи через нього неоціненні прислуги потребуючим у всьому світі.

Це — тільки дещо з діяльности Червоного Хреста, веденої руками добровільців за гроші, зібрані з пожертв. Чи є людина, сама не в крайній потребі, яка не допомогла б своєю пожертвою Червоному Хрестові продовжувати цю акцію?!

Ми, українці в Америці, маємо тепер для цього ще одну причину: вже від деякого часу надходять з України тривожні вістки про нове мариво голоду, що звисає над нашим народом. Очевидно, Американський, як і Міжнародний Червоний Хрест, може вести свою допомогу потребуючим в поодиноких країнах тільки за згодою урядів цих країн. Ми ще не знаємо, як розвиватиметься далі справа евентуальної міжнародної допомоги загроженій голодом Україні, але вже сьогодні Американський Червоний Хрест одержує багато листів і запитів у цій справі, і напевно він радо піде з такою допомогою, якщо йому допоможемо своїми пожертвами.

Щасливі ті, що одержуть допомогу, але тричі щасливіші ті, що можуть допомогу давати. Дай, Боже, щоб ніхто з нас ніколи допомоги і рятунку не потребував, але ніхто не може передбачити, що може статися завтра чи за рік. Тож допоможімо іншим тоді, коли можемо, щоб могти розраховувати на допомогу у випадку, якщо б нам самим вона була потрібна. У місяці березні складімо свою щедру пожертву на цілі Червоного Хреста, цього ясного променя надії в темряві життьових нещасть і потреб.

Суд у Далласі

22-го листопада мин. року, коли моторкада президента Джана Ф. Кеннеді посувалась поволі одною з вулиць Далласу, в Тексасі, три постріли, що впали з недалекого 6-поверхового будинку, смертельно поцілили Президента. Через яких дві години після того поліція арештувала Лі Г. Освалда, проти якого — всупереч його заперечуванням — зібрано в найкоротшому часі незбиті докази, як проти вбивника Президента і поліціянта Дж. Д. Тіппита, що його вислано було в пошуках Освалда. Через два дні мали перевозити Освалда з поліційного арешту до повітової в'язниці. Поліція широко це розголосила і допустила представників преси і телевізії до поліційного будинку, з якого виводили скованого Лі Г. Освалда. І ось мільйони глядачів телевізії стали свідками несамовитої сцени, коли якийсь чоловік вихопився з гурту журналістів, підскочив до в'язня і з найближчої віддалі стрілив до нього. За годину, перевезений до шпиталю, Лі Освалд, не вернувшись до притомности, помер. Його вбивник, Джек Рубінштейн, відомий у Далласі, як „Рубі", власник нічного кабарету, станув перед судом, оскаржений прокуратурою у вбивстві „з наміром", за що йому загрожує кара смерти.

І ось від 17-го лютого ц. р. Даллас є тереном чергової дії у цій драмі, що струснула З'єднаними Державами і голосним відгуком відбилась по всьому широкому світі. Оборонці Джека Рубінштейна пробували спершу добитися звільнення Рубінштейна, що колись лікувався від епілепсії, як невідповідального за свій учинок, доконаний буцімто в момент запаморочення. Опісля оборона зажадала перенести судову розправу до іншого міста, висловивши переконання, що в Далласі настільки розбурхались пристрасті, що проведення об'єктивного суду там неможливе. Врешті оборона, покликавшись на тексаський закон, згідно з яким свідок злочину не може бути об'єктивним суддею, старалася усунути всіх кандидатів на присяжних, які бачили на телевізії сцену вбивства Освалда Лі. Всі ці застереження оборонців суддя відкинув. І ось, процедура вибирання присяжних добігає до кінця: в хвилині писання цих рядків вже обрано і приведено до присяги 10 присяжних. Яка це „приємна" роля — найкраще свідчить факт, що всіх їх уже тепер відокремлено від їхніх родин і приміщено в готелі під строгою охороною поліції, щоб не підлягали вони погрозам збоку прихильників чи то звільнення, чи засудження Рубінштейна.

Мешканці не тільки Далласу, але й цілої країни з напруженням стежать за цією розправою. Подвійне вбивство, що сталося в тому місті, кинуло неславу на його органи безпеки і — безпосередньо — на ціле місто. Тому його мешканці прагнуть зреґабілітувати себе в своїх власних очах і в очах своїх земляків. З другого боку — це подвійне вбивство породило там стільки суперечних рефлексій і хвилювань, що — як твердять пресові репортери — ще й тепер трудно зорієнтуватись в настроях. Сама фігура Рубінштейна дуже контроверсійна. Чи це справді психічно незрівноважений маняк, який хотів стати „героєм", чи виконавець волі тих, які хотіли закрити навіки рот Освалдові Лі, щоб не виявив він інспіраторів вбивства Президента?! Нарід не зацікавлений у судовому вироку на одну особу, він хоче знати повну правду про вбивство Джана Ф. Кеннеді.

БИЗНЕС Є БИЗНЕС

II

На жаль, Англія не відокремлена. Довгий час міцно трималася торгівлі з Кубою Канада — країна, що традиційно обернена спиною до континенту, на якому лежить; країна, що емансипувалась від влади Англії, не від її політичної думки. Однак, Канада не попала на чорний список держав, які ссуть дві корови, користаючи і з американської фінансової допомоги, і з торгівлі з Кубою. На тому списку, оголошеному 18 лютого, фігурують, крім Великої Британії, Франція та Югославія, яким остаточно припинено американську військову допомогу, а далі Еспанія й Марокко, яким ту допомогу „заморожено" аж до точнішого виявлення їхніх господарських взаємин з Кубою.

Не викличе здивування постава Марокко, що належить до невтралістичного бльоку Касаблянки — хоч і не займає такої крайньої позиції як „соціялістична республіка" Ґвінея, далі Ґана, Малі; тим менше постава „народної республіки" Югославії. Дивує постава Франції — очевидно, якщо прийняти, що де Ґолева політика ще взагалі може когось дивувати. Можливо Франція торгує з Кубою, щоб доказати, яка вона суверенна, можливо з якихось інших причин. Сякий - такий ключ для зрозуміння де Ґолевої політики можна знайти у воєнних спогадах Черчилла; остаточно виясfive колись мотиви тої політики історики, а може психіятри . . .

З остаточною опінією про Еспанію слід було б, на перший погляд, зачекати вислідів американського обслідування; може еспансько - кубинська торгівля така обмежена, що не варто й говорити про неї. Але тут пригадується відомий анекдот про жінку, яка не призналася перед шлюбом нареченому, що у неї є дитина, бо, мовляв, дитина така маленька, що про неї не варто й згадувати. Справа не в розмірах торгівлі, а в самому факті і — в мотивах. А ті мотиви з'ясував 21 лютого, у широкій заяві, еспанський міністер інформації, Фраґа Ірібарне — який, до речі, не є звичайним практичним політиком типу Даглеса Гюма та йому подібних, а видатним інтелектуалістом, автором цінних праць з царини політичної філософії та політичної науки, і тому кожне його слово заслуговує на дбайливий розгляд. Серед поданих ним аргументів зустрічаємо один загального характеру і один зв'язаний з конкретною ситуацією, тобто з Еспанією та Кубою.

„Еспанський уряд вважає, — ствердив Фраґа Ірібарне, — що різниця внутрішнього устрою країни не повинна перешкоджати у господарських та інших взаєминах"; та інших — тобто також і дипломатичних. Коли так, тоді можна спитати, чому у Мадриді ще й до сьогодні акредитований, крім британських дипломатичних представників, польський посол, який репрезентує не варшавський уряд, а лондонський; думаємо, що „різниця внутрішнього устрою" є тут ні при чому; і що куди більше глузду мало б застосування цього критерію саме відносно Куби. Бо відомо, що консервування пам'яток екзильної археології творить пасивний, дешевенький протест проти „інших політичних устроїв", накинених збройною, як у Польщі, чи субверсивною, як на Кубі, силою; і що дипломатичні взаємини з екзильними осередками не загрожують комуністичному режимові в Естонії, Латвії, Литві чи Польщі. І що, навпаки, як це ми ствердили вище, припинення господарських взаємин з Кубою може бути дуже небезпечним для кастрівського режиму.

„Еспанський уряд, — говорив Фраґа Ірібарне, — завжди підкреслював і підкреслює, що він займає спеціяльне становище супроти еспаномовних американських країн . . . Це стосується, зокрема, Куби, яка належала до Еспанії аж до 1898 року. Є там численні еспанські колонії, і це підносить особливі питання відносно опіки над інтересами, людьми, мастками тощо". Висуваючи цей другий аргумент, еспанський уряд, мабуть, забув, що американські інтереси й мастки на Кубі були трошки більші, як еспанські, а все ж таки ЗДА не завагалися присвятити приватні господарські інтереси загальному політичному інтересові. Дивно, що не може спромогтися на подібний жест, зв'язаний з куди менш матеріяльною жертвою, нарід, який вважає еспанськість („гіспанідад") за єдиного спадкоємця середньовічної незаплямленої Ренесансом і Реформацією християнської Европи („крістіянідад"); і який залюбки протиставить еспанську духовість („еспірітуалідад") американському матеріялізмові . . .

У той час, коли Еспанія обмежується лише господарськими взаєминами — при чому покищо невідомий їх розмах і, тим самим, їхня практична вартість для режиму — дві інші іберійські держави, Мехіко та Бразилія, постійно виступають в обороні кастрівського „самовизначення" проти „інтервенціонізму". Мехіко покликається при цьому на протиінтервенціоністичну доктрину колишнього свого міністра Естради, яка, мовляв, знаходить органічне обґрунтування у страху перед грізним північним сусідом, на основі досить сумного історичного досвіду. Бразилійську поставу пояснюють звичайно загальним крутим зворотом зовнішньої політики наліво, за урядування Ж. Квадроса.

„Смійтеся з того, — казав мені недавно один кубинський екзильний провідник, — це не причини, а претексти. Чи не вражає вас, що ті дві держави експортують не лише протиінтервенціонізм, але також і цукор? Ось тут закопана собака! Бразилія й Мехіко захопили традиційні ринки кубинського цукру і бояться, що втратять їх, коли завалиться кастрівський режим, а враз з ним ізоляція нашої країни, політична й господарська . . ."

У кубинському досвіді можна знайти цікаву дакументацію, чи пак цікаві „причинки", для розвідки на тему „Примат політики — чи економіки?" Як мотто до тої праці можна було б дати: „Бизнес є бизнес".

Богдан Галайчук

I. Жданович

ВЕЛИКА ВТРАТА В УКРАЇНСЬКОМУ ПАРИЖІ

Париж. — Правильну думку має паризький Комітет для будови Православного Собору: поставити церкву - пам'ятник, що була б мавзолеєм визначних наших діячів. Адже тут маємо могилу Головного Отамана Симона Петлюри, тут спочиває вічним сном Митрополит Полікарп, що оновив ієрархію Української Православної Церкви, тут могила Командарма й Начального Вождя УГА — ген. М. Омеляновича - Павленка. Список цей можна б продовжувати міністрами, починаючи від прем'єра В. Прокоповича, через проф. О. Шульгина до І. Косенка, від сеньйора української науки проф. Зенона Кузелі до згаслого в молодому віці проф. Миколи Глобенка, який похований на Блакитному узбережжі, але якому належалося б спочивати в українському храмі в Парижі, бо тут він провів немало років свого трудолюбивого життя, невтомно працюючи над Енциклопедією Українознавства, як заступник проф. В. Кубійовича.

Список утрат української колонії Парижу можна було б продовжувати, щоб замкнути його останньою втратою: 18-го лютого померла в лікарні коло Парижу сл. п. Єлисавета Мишковська - Прокопович. Чому Покійну долучуємо до цього списку широковідомих діячів, міністрів, генералів, первоієрархів? Адже коли її прізвище щось каже широкому читачеві, то передусім завдяки першому, а ще більше другому її чоловікові, бо про одного з найкращих наших генералів, ген. Мишковського мало знає наш загал, дармащо знаменито знають колишні військовики.

Покійна бо носила прізвища ген. Мишковського і прем'єра Прокоповича, але й сама була одною з найвизначніших постатей нашої еміґрації. Чим вона заслужила собі вічну пам'ять тих, що її знали? Чому так українська громада у Франції боляче відчула її втрату, хоч смерти цієї вісімдесятилітньої жінки треба було чекати? Адже вік її був похилий, вже добрих 30 років хворіла вона на серце. А проте, смерть її заскочила всіх, всіх ударила.

Покійна пані Прокопович, по батькові — графиня Весоловська, після смерти пані Петлюри, належала до тих, що їх по заслузі звуть „першою леді", чи, як її дехто жартівливо звав — „великою панею маленького будинку в Бессанкурі". Це була справжня аристократка, яка лишалася графинею і як сестра в польових шпиталях на фронті визвольної війни, і як інтернована за дротами, і як еміґрантка - вдовиця.

Ця аристократка і чужинка по крові мала велику людську прикмету — льояльність. З любови вона обіцяла — і додержала обіцянки — бути льояльною до національних почувань першого свого чоловіка, що теж став українцем завдяки почуттю льояльности до народу, серед якого народився і виріс, серед якого прожили його предки - польські шляхтичі довгі століття. І хоч як його заманювали поляки, він залишився українським генералом.

З любови й льояльности до нього пані Єлисавета стала українкою за життя ген. Мишковського, одружившись з ним напередодні війни. Коли він вибрав Українську Армію, ставши потім шефом штабу Української Галицької Армії, за ним пішла й вона. І пішла не лише за чоловіком, пішла за українським народом. Сестра - жалібниця на фронті, в таборах інтернованих вона не шукала способу використати свої зв'язки й родинні вузли, щоб влаштуватися. Вона залишалась за дротами, щоб організувати допомогу інтернованим. Свої знайомства й зв'язки використовувала хіба для допомоги українцям.

Як високо цінив пані Єлисавету Головний Отаман, видно з його листів до неї, в яких він дякує їй за допомогову діяльність, за організування допомогової акції в міжнародному розмірі, коли це було можливе. Зруйнована матеріяльно (маєток батьків залишився десь далеко на Смоленщині, а особисті цінності вкрав джура її першого чоловіка, після його смерти), вона ніколи не шукала для себе ніякої допомоги.

Тридцять років вона хворіла на серце, і спати могла лише сидячи. Перейшла багато операцій і носила залізний корсет. Але ніхто її не бачив без усмішки: справді аристократична витримка. Не можна сьогодні говорити про чиюсь панськість, але перед цим зразком справжньої аристократки треба схилити голову, схилити з жалем, що ця раса людей вимирає.

Смерть пані Прокопович відчуває боляче вся українська громада у Франції. Не тому, що вона займала якісь пости. Ні. Пости її у різних організаціях були тільки почесні: давно вже вона не могла виконувати конкретної роботи. Але як людина винняткової чесноти, вона виконувала ролю „канцлера духової печаті": до якого діла вона давала своє ім'я, те діло мало печать загальної корисности й чистоти. При якій справі була Покійна, ця справа була бездискусійно правильна, висока й чиста.

Вона якимсь особливим чуттям уміла оцінювати людей. Вона з усіми була в добрих відносинах, але поділяла людей на чесних і нечесних. Справи поділяла на чисті й сумнівні, і ніколи не помилялась, ніхто й ніколи не міг її збити з правильного шляху своїми порадами, хоч вона радо кожного вислухувала.

Це було сумління нашої еміґрації. Це була Велика Дама, відсутність якої є відсутністю ясного променя, свіжого подиху, а ще більше відсутністю високої міри, якою кожен себе міряв.

Це було те ядро, довкола якого кристалізується дух еліти, як не організованої верстви, але як прошарку, що надає тон, спрямовує думку й дисциплінує почування.

Хтось одного разу поставив питання: в чому ж властиво полягає роля пані Прокопович у нашому житті? — Важко відповісти на це питання. Я б сказав, що роля її це була роля мистецького твору. Яке практичне значення має, нпр. Мойсей Мікельанджело, чи Партенон в Атенах або руїни Колізею? Але без них світ був би духово біднішим, бо вони мають ушляхетнюючий вплив. Такий вплив мала Покійна, і тому образ її берегтимуть всі, що її знали, а зразком залишиться вона й для тих, хто її особисто не знав, а лише чув про неї.

Ю. Гуцул

НЕ УБ'Є ВОРОГ ІДЕЇ

5-го березня 1950 року в селі Білогорща коло Львова на своїй підпільній квартирі у бою з московсько - большевицькими окупантами України згинув геройською смертю Головний Командир УПА, генерал - хорунжий Тарас Чупринка - Роман Шухевич.

Кого ми втратили! — так думав тоді кожний українець, здушивши в серці невимовний жаль.

В особі Тараса Чупринки український визвольно - революційний рух утратив свого незрівнянного провідника, що, зумівши поєднати в собі великий досвід військовика з досвідом підпільника - революціонера, створив нові, незнані до того часу в світі, методи національно - визвольної боротьби.

Тарас Чупринка народився в липні 1907 року в Західній Україні. В ряди Української Військової Організації (УВО), що продовжувала визвольну боротьбу після упадку Української Держави, вступає він ще молодим, 16-літнім юнаком. В 1925 році, призначений до бойового відділу УВО, бере чинну участь у масових акціях, спрямованих проти польських окупантів.

Вже з молодих літ цікавився Тарас Чупринка військовими справами, і тому в 1929 році вступає він до польської школи підхорунжих, по закінченні якої виїздить за кордон на законспіровані українські військові курси для вищих старшин. Після переформування УВО на ОУН присвячує себе справам підготови революційних військово-партизанських кадрів.

В рр. 1933-34 Тарас Чупринка був бойовим референтом Крайової Екзекутиви ОУН, організуючи ОУНівські голосні акції (Городок та ін.), а також протестаційні акції проти штучного голоду на Східній Україні і атентат на московсько - большевицького консула у Львові. В тому часі попадає він в польську тюрму.

Вийшовши з в'язниці, Тарас Чупринка ще з більшим запалом включається в революційну боротьбу, в якій своїми здібностями вибивається на одно з перших місць. В 1938 р. разом із сл. п. полк. Гузаром - Колодзінським і З. Коссаком він пробирається на Карпатську Україну, де бере участь в організуванні Карпатської Січі. Тарас Чупринка хотів створити Україні справжнє, національно - свідоме військо.

В 1939-40 рр. Тарас Чупринка працює в Проводі ОУН на пості референта зв'язку. В 1940-41 рр. входить до складу революційного Проводу ОУН. Після II Збору ОУН займає пост крайового провідника.

З вибухом другої світової війни стає Тарас Чупринка організатором і командиром Дружин Українських Націоналістів. У 1943 році на III Великому Зборі вибрано його головою Проводу ОУН. III Великий Збір ОУН всю свою увагу присвятив боротьбі за Українську Самостійну Державу, зокрема координації боротьби всіх поневолених Москвою народів. За ініціятивою Тараса Чупринки в 1943 році скликано представників цих народів на конференцію, на якій постав Антибольшевицький Бльок Народів (АБН). На першому з'їзді Української Головної Визвольної Ради Чупринку вибирають головою Генерального Секретаріяту УГВР. Під його проводом росте і могутніє УПА, яка в найтяжчих умовинах другої світової війни боролась на два фронти з двома окупантами України — Московщиною і Німеччиною.

Ген. Чупринка - Шухевич є одним і збагатьох провідників української визвольної боротьби, що згинули за велику ідею. Париж, Ротердам, Білогорща і Мюнхен символічні смолоскипи на шляху нашого народу до його мети. За святі ідеали, за Самостійну Українську Державу віддали своє життя Голова Української Народної Республіки, Головний Отаман Симон Петлюра, Провідник Організації Українських Націоналістів полк. Євген Коновалець, Головний Командир Української Повстанської Армії генерал - хорунжий Тарас Чупринка - Роман Шухевич і Провідник Організації Українських Націоналістів Ст. Бандера і ін. Ворог їх убив, але ніколи не уб'є він їхнього духа і ідеї, за які вони боролись і які вічно житимуть в українському народі.

Алла Коссовська

ГІРСЬКИЙ ВОВК

(Повість)

(19)

Писала батькова сестра, старенька тьотя Даша з села біля Харкова:

„Голубчику ти наш, Боря! Вже й не знаю, як розпочати, пальці не слухаються, в голові паморочиться. Лихо, велике лихо скоїлося! Таке лихо, що й списати годі. Два місяці тому заїхав Данько і забрав Андрійка до себе. А опісля довідалися ми, що помер нагло наш Андрійко, і на похорон нікого не покликали! А Наталочка наша, як довідалась, так і ума рішилася: на станцію побігла і, сердешна, під поїзд кинулася, голубка наша сизокрила. Чужі люди поховали красуню нашу, ясочку, соловейка. Упокой, Господи, їхні чисті душеньки!

Оля привезла маму твою до нас напівмертвою, а батько залишився в Харкові. Мама все питає: „Де діти мої?" і хапає всіх за руки, а очі такі страшні, як у причинної. І як вона тепер житиме, бідолашна наша Софійка? Приїзди, Боря, до нас, може з тобою полегшає. Батька треба піддержати, горе зломило його. Хай Бог береже тебе! Твоя тітка Дарія".

Виносячи по сходах відро з сміттям, Марина раптом спинилась, вражена диким, шаленим криком, повним розпачу і загрози, що донісся до неї зверху. І в цей же момент задзвеніла розбита шибка. Рука Марини сягнула до чола. „Єзус-Марія, що це!? — прошепотіла вона зблідлими губами і кинулася нагору. Перше, що вона побачила, було біле, як крейда, перекошене обличчя Бориса. З його правиці збігала кров, а клапті пошматованого листа і медичні інструменти валялися на підлозі. Таке обличчя бачила у нього Марина тільки раз, на Соловках, коли чекісти заморозили насмерть Василя Негоду.

З трудом ворушачи наче враз опухлим язиком, Борис прохрипів: — Андрія розстріляли... Тай покінчила з собою... — він хитнувся, шукаючи скривавленою рукою опертя, і тяжко гримнув на підлогу.

* * *

Пізньою ніччю мовчать гори. Повітря холодить груди. На руки, на вії повільно сідають і тануть рідкі сніжинки. Ремені рюкзаку ріжуть під пахвами. Але нехай, байдуже... Позаду лишилися лікарня, Марина, Інґрід, Цако, пси... Попереду — порожнеча, і в тій порожнечі прагне розчинитися самотня людська душа.

ЕПІЛОГ

Темні і таємничі ліси Чернігівщини. Багато є там місць, де рідко коли ступала нога людини. Хібащо вовк продереться крізь хащі і, оплакуючи свою загубленість і самотність, тоскно завиє, задерши вгору свою вузьку, хижу морду. І стоять українські джунґлі в своїй незайманій красі, світять у них ночами болотняні вогники і пахне повітря пріллю гниючих рослин.

От у такій глушині, казали люди, отаборився заґін отамана Гірського Вовка.

Проте, ніхто не міг точно сказати, де саме ховалися одчаюги-вершники після кожного наскоку на залізничу станцію, райпартком чи іншу яку совєтську установу. Страшна, безпощадна кара спадала на голови комуністів, і тому після заходу сонця не появлялись вони на вулицях. Фантастичні перекази передавали селяни з уст до уст про славного отамана. Не раз відбивав і звільняв він „куркулів", що їх з жінками і дітьми під ескортом військ ҐПУ відпроваджували на північ у довгих ешалонах. Але навіть і ті звільнені люди малощо могли розповісти про своїх визволителів, бо зникали вони раніше, як „переселенці" встигли опам'ятатись і зрозуміти, що скоїлося.

Федір Корч, один з таких щасливців, що повернувся був у своє рідне село бодай поглянути на свою хату, розповідав сусідам про зустріч з Гірським Вовком:

— ...Стояв наш ешелон уночі на станції, воду брали чи вутілля, тільки чуємо: бах-бах... — з лісу, значиться. А потім, чуємо, коні скачуть, якісь люди б'ють з рушниць і кричать: „Слава, слава!" Тоді і наш комендант — такий собака, що не приведи Господи! — і собі як не закричить: „К оружію! Нападєніє!" Ну, йому й дали „нападєніє", бо замовк одразу. Тут стріляниина така зчинилась що куди там! Колотилось отак муніт з десять, а тоді стишилось, і, чуємо, відбивають замки на вагонах, двері розсувають і гукають: „Виходь, хлопці, на волю!"

— Ми й сипнули з вагонів. Бачимо, на снігу трупи гепевушників валяються, і сам комендант лежить, розкинувся, з простріленою головою. А оподалік кілька верхівців в купку збилися, наче радяться. І оце під'їздить до нас один у чорній кубанці і питається: „Що робити думаєте, люди добрі, ви ж тепер вільні". А ми стоїмо та й не знаємо, що сказати. А він: „Додому вам вертатись не випадає, бо заберуть, а я ось вам пораджу до мого загону приставати. Краще із зброєю в руках згинути, як з-під лавки тебе за ноги витягнуть". А я й питаю: „А що ж із зброєю робити будемо?" Нахилився він тоді до мене з сідла та й усміхнувся, так страшно усміхнувся, ну, чистий тобі сатана! Аж мороз мені поліз поза шкурою від того його усміху. Усміхнувся та й каже: „Червоних щурів душити будемо, хіба вони мало тобі, дядьку, сала залили за шкуру?" — Та як уперіщить коня, тільки я його й бачив.

Переночував Федір Корч у сусіда, бо хата його була запечатана, та й подався геть із села обідраний, голодний чоловік... Де схилив він свою безталанну голову? Може й справді послухався ради Гірського Вовка...

Але й славний отаман не довго гуляв по білому світі. Понаїхало з міста військa, і затихло все, і не чути вже було про розправи над комуністами, про звільнених з ешелонів селян, про поїзди з українським зерном, що не дійшли до Москви.

Чи поліг Гірський Вовк у нерівнім бою, чи замордували його в підвалі темної ночі осатанілі чекісти — хто-зна?

(Кінець)

МАЕСТРО

Артистові - малиреві Михайлові Морозу.

Димлять в задумі
непокірні гори,
Неначе хтось їх долею прирік,
А униз зрина й кипить потік
І звеселяє кам'янисті звори.

І тіні й відтінки —
Карпат узори —
Шпилясті скелі,
сковані ввесь вік,
І шум смереки —
серця біль і крик,
І дна озер, глибокі і прозорі...

Це край і рай —
наш світ на полотні,
Це наші дні, щасливі і сумні,
На схилах гір і рвійній
верховині!

Це співи барв, що майстер-
пейзажист
Їх віддає — свій дар,
і серце, й хист, —
Усе, усе, що має — Україні!

МИКОЛА ЩЕРБАК

Святочна Академія з нагоди 70-ліття Українського Народного Союзу в Честері, Па.

Спільними силами наших честерських Відділів УНСоюзу відбулася Академія 23 лютого о годині 2-гій по полудні, в залі Українського Народного Дому, з нагоди 70-ліття існування УНСоюзу. Спільна праця Відділів УНСоюзу в Честері причинилася до численної участи не тільки честерських громадян, але і позамісцевих. Заслужена подяка і признання належиться слідуючим членам Відділів УНСоюзу: Ярослав Щербак, Євстахій Мінгак, Єфімія Воловняк, Михайло Крика, Василь Новак, Бродич, Янчак і Маковський.

Свято започатковано американським гимном, що відіграла відома честерська оркестра п. Малинівського — при милозвучнім сольоспіві панни Гавриляк — а відтак гимном Українського Народного Союзу. Вступне слово виголосив п. Євстахій Мінчак, який мав і реферат про початок і розвиток УНСоюзу. При вступнім слові слід згадати такі слова: „Слабий і немічний чоловік приходить на світ. Це відноситься до нашого, тепер здорового дідуся, якому на ім'я Український Народний Союз. 70 років тому він щойно був народився, і потребував помочі від всього українського народу, щоб сповнити свій обов'язок для добра українського народу. І цю поміч і підпору УНСоюз одержав. УНСоюз потрапив бути вдячним українському Народові за його підпору і закликає якнайбільше вступати в його ряди, щоб з більшою силою і енергією виконувати працю для добра українського народу". Окликом: „Хай живе і розвивається Український Народний Союз" — закінчив свою промову пан Євст. Мінчак. Декламації вдало виголосили: п. З. Микита, панна Волянська і панна Маковська.

Танцювальна група під проводом п. Мирона Подригули виконала ряд національних танців, за що належиться їм заслужена подяка і признання. Не можна оминути танок „Чумак", який з успіхом виконав 12-літній хлопчик Злупко. Публіка не щадила йому рясних оплесків. Про розвиток Відділів УНСоюзу в Честері, Па., говорив п. Василь Новак. Оркестра п. Малинівського відіграла кілька пісень зі солями п-і Малинівської, а відтак дует з пані Гавриляк. Публіка нагороджувала виконавців оплесками. Останньою точкою програми був виступ тріо бандуристів: Ярослава Кушніра, І. Ємця і С. Ковальчука, які своєю появою на сцені і виконуванням повстанських, народних і побутових пісень при акомпаніяменті бандури, викликали рясні оплески, присутні домагалися наддатків. Програма тривала дві години, і закінчено її співом „Ще не вмерла Україна".

С. М.

● Кубинська торговельна місія в Монтреалі в Канаді веде переговори з американськими фірмами в справі купна 20 мільйонів фунтів смальцю за $ 2,000,000, по 10 центів за фунт. В дійсності немає заборони продавати Кубі харчі і ліки, але були б труднощі в тому, хто цей смалець мав би перевезти з американських портів на Кубу. Куба має доляри в канадійських банках і може готівкою заплатити за смалець.

У Філядельфії відбулася святочна роздача медалі о. Г. Ґрушки

(Закінчення з 1-ої стор.)

жали союзові секретарі з Філядельфії Микола Сеник, Осип Бакай і Степан Гавриш, секретар Григорій Тимчій з Милвіл і секретар Михайло Мартиненко з Трентону. Бронзову медалю одержали дві секретарки Олена Штогрин, головна радна УНСоюзу з Філядельфії та Євгенія Воловняк з Честеру Па. і секретарі Петро Щирба з Вилмінгтону, Роман Барилка з Френкфорту, Осип Хома з Бриджпорту та Іван Данківський з Філядельфії. Приявні оплесками гратулювали цим передовим діячам округи за їхні винімкові здобутки для УНСоюзу в минулому році. Діячі, які одержали золоту та срібні медалі, тобто ті, які здобули бодай 25 членів, стали теж членами Клюбу Заслужених Союзівців за 1963 рік.

Приявний на зборах голова місцевого Відділу УККА професор Б. Гнатюк склав УНСоюзові гратуляції з приводу його 70-річчя та подякував УНСоюзові та його діячам за постійну видатну працю для УККА. Бажанням, щоб УНСоюз дійшов швидко до 100,000 членів, а філядельфійська округа, щоб здобула першенство в цім році, д-р Гнатюк закінчив своє побажання. Після цього приявні представники майже всіх Відділів округи добровільно зголошували квоти нових членів, якими вони зобов'язалися збільшити свій Відділ і цілий УНСоюз впродовж цього ювілейного року. Приявні приняли з великим здивуванням і неменшою радістю повідомлення голови округи С. Гавриша, що Відділи добровільно зобов'язалися зорганізувати в поточному році 865 нових членів мимо того, що Головна Канцелярія призначила для округи тільки 550. Цей ентузіязм до праці характеризував цілі збори філядельфійської округи. Одержуючи медалю, гол. радний І. Одежинський слав заяву, що в поточному році він усі свої сили присвятить ювілейній розбудові УНСоюзу, зобов'язуючись приєднати для нього імпонуюче число 300 нових членів. При цьому він вручив головному секретареві УНСоюзу 10 членських аплікацій.

Після цього голова округи С. Гавриш підмітив особливі заслуги союзових піонерів М. Сеника, І. Тимчія, С. Слободяна і Р. Карбівника, а з нових секретарів Мартиненка, Щербу, Хому і Барилку.

В дискусіях над наміченням праці на майбутнє забирали голос С. Слободян, Р. Карбівник, І. Ракочий, В. Новак, О. Бакай, І. Одежинський та С. Гавриш. Відповідали на запити Я. Падох і д-р В. Галан.

Після цього приявні винесли ряд важливих ухвал, між якими схвалено: 1. Зобов'язати всі Відділи виконувати приняті на себе квоти нових членів від зараз, поділивши їх на місячні квоти. 2. Зобов'язати окружну управу допильнувати, щоб в окрузі не було ні одного Відділу, який в році не здобув би бодай невеликого числа членів. Три філядельфійські Відділи ч.ч. 62, 324 і 479 та два зпоза Філядельфії 247 з Вільмінгтону і 378 з Вудбайну не придбали ані одного члена в минулому році. 3. Зобов'язати всіх передових союзових діячів округи придбати в 1964 ювілейну союзову відзнаку та при цьому звернутися до Екзекутиви УНСоюзу, щоби призначити на ювілейну нагороду 3 роди ювілейних відзнак за 10, 25 і 50 і більше членів. 4. Зобов'язати всіх відділових урядовців та всіх конвенційних делегатів придбати в цьому році щонайменше 10 членів, щоб здобути ювілейну відзнаку. 5. Перевести в цьому році масове поширення нової акцидентової грамоти. 6. Влаштувати восени, по змозі 24-го жовтня ц. р., ювілейне союзове свято у Філядельфії. 7. 18 і 19 квітня ц. р. влаштувати обласний секретарсько-організаційний курс у Філядельфії, в якому взяли б участь союзові діячі з філядельфійської, аллентавської та сумежних округ. 8. Посилити інформаційну службу про УНСоюз зокрема в місцевих радіостаціях. 9. Звернутися з закликом до Екзекутиви УНСоюзу, щоб вона продовжувала намагання з метою об'єднати всі українські братські союзи в один великий могутній Союз та 10. Зобов'язати всі Відділи округи обов'язково стати членами УККА і ЗУАДК, якого централя знаходиться саме у Філядельфії та допомогти їм організаційно і матеріяльно. Ширина та важливість цих ухвал спонукала найстаршого учасника зборів, Степана Слободяна, запримітити, що ці збори є неначе малою конвенцією УНСоюзу.

Збори закрив голова округи С. Гавриш подякою для „Тризубу" за користування його гарною залею, закликаючи Відділи і приявних до жертвенности на цілі „Тризуба", а зокрема до приявности на другому спортовому ярмарку, який відбудеться 7 березня ц. р. Знимка нагороджених діячів та загалу приявних і спільна перекуска серед дружньої розмови закінчили ці вдалі збори одної з найбільших союзових округ.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ" І ЇЇ ВИДАНЬ

На цьому місці друкуємо імена тих ВП. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми:

СПИСОК ч. 19

Б. Думановський, Дж. С.	$10.00	Р. Ґрагорови, Гемілтон	$2.00
А. Сидор, Порт Джервіс	10.00	М. Головатий, Шикаго	2.00
Б. Бутринський, Віллендж	10.00	М. Бардаш, Елкінспарк	2.00
М. Чухновський, Віндзор	10.00	П. Сирохман, Гадсон	2.00
П. Сашка, Сомерсет	8.00	М. Дереш, Ірвінгтон	1.00
М. Адамчук, Мілвокі	5.00	М. Бабій, Рочестер	1.00
Г. Шалапа, Джерзі Сіті	5.00	В. Пирський, Філядельфія	1.00
Д. Ліницький, Клівленд	3.00	А. Цебак, Гери	1.00
Г. Іванович, Балтімор	3.00	А. Радомський, Шикаго	1.00
Г. Ониськів, Шикаго	3.00	Г. Дідуник, Детройт	1.00
М. Дмитрів, Клівленд	3.00	К. Лукач, Вілкс Баре	1.00
В. Комаринський,		В. Горбашов, Вест Ісліп	1.00
Монтреаль	3.00	К. Верескло, Бронкс	1.00
Ю. Підсосний, Бруклин	3.00	Р. Газен, Віндзор	1.00
Ю. Лукашик, Олвайн	3.00	Д. Базів, Оліен	1.00
В. Доляк, Австрія	3.00	М. Стасюк, Н. Брітен	1.00
П. Дик, Елізабет	2.00	М. Баран, Скарборо	1.00
П. Слободян, Бруклин	2.00	Н. Голуб, Клівленд	1.00
Ю. Бобак, Елізабет	2.00	С. Денеґа, Елизабет	1.00
П. Драган, Дітройт	2.00	І. Бандура, Бруклин	1.00
Ю. Луценко, Бруклин	2.00	П. Литвин, (без адреси)	1.00
А. Копилець, Іст Гейвен	2.00	А. Ковалюк, Перт Амбой	1.00
С. Квасюк, Н. Гейвен	2.00	М. Сукмановський, Флашинг	1.00
К. Варварів, Джекома парк	2.00	В. Ганицький, Боффало	1.00
Т. Склепкович, Радерфорд	2.00	С. Зобнів, Рочестер	1.00
П. Дік, Рочестер	2.00	Я. Стазаншн, Шикаго	1.00
П. Федак, Джолієт	2.00	Г. Бараник, Джонсон Сіті	1.00
З. Глух, Річмонд Гіл	2.00	М. Рибак, Бруклин	1.00
Т. Вовчак, Ню Йорк	2.00	Д. Кулицкий, Асторія	1.00
С. Маличівський, Корона	2.00	П. Турула, Шикаго	1.00
О. Рибалт, Янгставн	2.00	Р. Геник-Березовський,	
І. Корф, Клівленд	2.00	Торонто	1.00
И. Чайківський, Ватер Форд	2.00	П. Гобіль, Шикаго	1.00
В. Мелько, Філядельфія	2.00	В. Заволович, Клівленд	1.00
І. Бекіш, Піттсбург	2.00	М. Кулінк, Ірвінгтон	1.00
М. Фляк, Едмонтон	2.00	П. Бзовицький, Гардфорд	1.00
Р. Дреср, Маунтен Віо	2.00	Т. Калитовський, Дітройт	1.00
д-р О. Погорецький Шикаго	2.00	П. Серба, Вілмінгтон	1.00
К. Стушковський, Рочестер	2.00	М. Янович, Віллімантик	1.00
С. Максимів, Бронкс	2.00	В. С. Клюфас, Бінґемтон	1.00
О. Канівець, Сантінгтон	2.00	Г. Венке, Нюарк	1.00
А. Рутецький, Пенсокен	2.00	М. Паленицький, Ірвінгтон	1.00
А. Обуховський, Трентон	2.00	А. Плуговський, Гемден	1.00
В. Криса, Лейквуд	2.00	А. Сенишин ,Нюарк	1.00
Т. Онисків, Корнополіс	2.00	В. Вахір, Рівервуд	1.00
С. Паньків, Шикаго	2.00	А. Кавшак, Філядельфія	0.75

Управа Пласт-Прияту в Джерзі Сіті складає на свіжу могилу

бл. п. АННИ КОЛОДІЙ

замість квітів, 10 долярів на наукові цілі НТШ у Сарселі, Франція.

УПРАВА

Замість китиці квітів на свіжу могилу

бл. п. АННИ КОЛОДІЙ

складаю 5 долярів на сироти у Філядельфії, Па.

Ірина БЛАГІТКА

Короткі вісті

● **З цісарського дому в Японії** проголошено офіційно, що 28-річний князь Йоші, третій в черзі претендент до японського престолу, заручився з 23-річною Ганако Тсуґарі, донькою японського аристократа. Щойно в четвер минулого тижня обоє молодята познайомились на офіційній церемонії, коли батьки порозумілись щодо їх подружжя. В Японії все ще дуже рідкі випадки, коли юнак і дівчина самі рішають про своє вінчання, а не їхні батьки, які вибірають своїм дітям життьового партнера.

● **Західньонімецький канцлер** Людвіґ Ергард запросив західньоберлінського посадника Віллі Брандта на нараду, щоб вирівняти розбіжності, існуючі між ними у справі підходу, політики і тактики, до східньонімецьких комуністів. Брандт буде в найближчому році суперником Людвіґа Ергарда у президентських виборах, — один з них є лідером партії християнських демократів, другий — соціяліст.

● **Державний секретар Дін Раск** повідомив, що він вирішив частіше відбувати пресові конференції, ніж це робив досі, бо хоче, щоб громадянство було поінформоване про те, що діється в ділянці закордонної політики. Цього року Раск мав тільки три пресові конференції, минулого року всього тільки 5. Тепер Раск думає над тим, чи не влаштувати пресові конференції щотижня.

ФУНДАЦІЯ ДЛЯ ДОСЛІДІВ ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНОСТИ ПОЛК. Є. КОНОВАЛЬЦЯ

Студійна Конференція і Загальні Збори Фундації для дослідів життя і діяльности полк. Євгена Коновальця відбулася в четвер, 19 грудня 1963 року в Домі Української Науки в Мюнхені.

Студійну Конференцію Фундації відкрив голова проф. д-р Ю. Бойко. Конференцією керувала Президія — проф. д-р Ю. Бойко, д-р Г. Васькевич і д-р О. Вінтоняк.

Першу доповідь „Євген Коновалець як політичний організатор" виголосив проф. д-р Б. Кордюк. Доповідач дав нам образ Коновальця як великого державного мужа із невсипущою енерґією, активністю, політичною інтуїцією. Його девіза — боротьба з усіма окупантами України. Особлива вага доповіді полягала в тому, що Коновальця показано з психологічним нюансуванням його постаті, і полковник постав перед учасниками конференції, мов живий. Слідами полк. Є. Коновальця, за словами прелеґента, пішов ген. УПА Тарас Шухевич-Чупринка,

По доповіді розвинулась жива дискусія, в якій брали участь проф. д-р Ю. Бойко, інж. О. Бойдуник, мґр. Дарія Ребет, ген. М. Капустянський, Ст. Ленкавський, д-р Г. Васькович.

Другу доповідь виголосив інж. Д. Андрієвський на тему „Обставини 30-их років і Провід Українських Націоналістів". Прелеґент змалював становище українців в Галичині і на СУЗ — пацифікацію нашого населення поляками в Галичині і голод на Східній Україні та акцію ОУН: протести в Лізі Націй в Женеві і додаткові протести перед деякими урядами західніх держав проти звірської акції поляків. Насвітлено ролю в цих протестах полк. Є. Коновальця і напрям його політики в Галичині по пацифікації. Доповідь ілюстровано витягами з неопублікованого листування 30-ох р. р.

В дискусії взяли участь усі присутні учасники подій 30-их років.

Третю доповідь читав д-р М. Філь: „Роля Є. Коновальця у творенні ОУН". Прелеґент опрацював свій виступ на основі матеріялу, який подає В. Мартинець в своїй книжці „Від УВО до ОУН" та ще деяких друкованих матеріялів. В току дискусії інж. О. Бойдуник доповнив і скореґуґував доповідь цінними інформаціями.

По тому М. Борис подав інформацію про підготову збірника-монографії про Євгена Коновальця. Цей збірник за проєктом енергійного редактора Михайла Бориса має охопити такі періоди життя і діяльности полк. Є. Коновальця:

1) період його юнацтва і студій (час до І світової війни: 1891-1914);

2) період світової війни (1914-1917);

3) період Січових Стрільців (визвольні змагання 1917-1920);

4) перехід від реґулярної збройної боротьби до підпільної УВО (1920-1929);

5) період ОУН: а) діяльність на рідних землях, б) діяльність на еміґрації (1929-1938).

До матеріялів, що стосуються згаданих періодів, будуть ще додані:

а) Хронологія життя полк. Є. Коновальця і головних політичних подій його доби;

б) Показник імен;

в) Бібліографія в українській і чужих мовах.

На зміст збірника мають складатися:

1) Документальні спогади, написані авторами, які знали полк. Є. Коновальця зблизька. Насамперед тут прийдуть під увагу його співробітники. Будуть використані також джерельні статті-спогади учасників визвольної боротьби, характерні для окремих періодів доби;

2) Історичні розвідки, написані безсторонніми авторами, насамперед представниками середньої і молодшої ґенерації;

3) Праці, які об'єктивно висвітлюватимуть тогочасну політику Росії, Польщі, Німеччини і інших „заінтересованих" держав стосовно України.

Характер збірника дослідно-науковий. Він має стояти на високому рівні під оглядом змісту, форми подання матеріялу і стилю. Провідною ідеєю для авторів публікацій є: наукове і чітке висвітлення національної, політичної, соціяльної та психологічної ситуації на Україні у стосовній добі, правдиве представлення тогочасних обставин та атмосфери. Особистість Євгена Коновальця має бути на широкому тлі всеукраїнської ситуації і міжнародного становища.

У підготовчих розмовах насувалась така назва публікації:

ЄВГЕН КОНОВАЛЕЦЬ І ЙОГО ДОБА
Збірник статтей, спогадів документів

Із закликом до співпраці над збірником від початку березня по 15 грудня 1963 року вислано 261 лист, на які одержано 74 відповіді; в тому 39 позитивні, 10 відмовні. В листуванні з авторами, особливого наголосу на приспішене опрацювання тем не роблено, та вже на сьогодні маємо 14 праць, кілька документів, і більше, ніж 20 рідкісних, в більшості ще ніде не публікованих, фот.

Редакція збірника „Євген Коновалець і його доба" просить всіх співробітників приспішити надсилання матеріялів, щоб ця цінна і дуже потрібна праця для нашої історії якнайскорше побачила світло денне.

По закінченні Студійної Конференції відбулися Загальні Збори Фундації для дослідів життя і діяльности полковника Євгена Коновальця. Збори відкрив уступаючий голова Фундації проф. д-р Юрій Бойко. Привітав членів та делеґатів фундації і приявних гостей. Вшановано однохвилинною мовчанкою пам'ять кол. члена Управи Фундації покійного Євгена Мацяха. Обрано президію Зборів: інж. Андрієвський Дмитро — голова, проф. д-р Б. Кордюк — заступник голови і мґр. В. Дідович — секретар. Президія Зборів відчитала привітання, які прислано Зборам.

Після цього, згідно з порядком нарад, вибрано Мандатну Комісію в складі: Ст. Ленкавський, пані О. Демчук і І. Керестіль. Як виявилося у зборах брало участь 32 особи членів або умандатованих делеґатів.

Звіт з діяльности Управи Фундації за дворічну каденцію зложив проф. Ю. Бойко. Звіт виказав готівки в банку 11248.87 НМ. та на банковому конті фундації ГУ УСГ в Торонті $194.50, які вплинули як пожертви для фундації. Крім того, Фундація має в продажу 1400 відзнак, полк. Є. Коновальця, за які ще продавці не розчислилися.

По звітах розвинулася дискусія і запити, на які давав вичерпні відповіді уступаючий голова та дотичні члени Управи Фундації. Голова Контрольної Комісії полк. Андрій Мельник подав звіт з переведеної контролі діяльности Управи і на внесок його через аклямацію уділено уступаючій Управі абсолюторію.

До нової Управи перевибрано ці самі керівні органи, новий увійшов Михайло Борис (через одноголосну аклямацію).

Управа Фундації: проф. Юрій Бойко — голова; мґр. Ярослав Бенцаль — заступник голови; д-р Олекса Вінтоняк — секретар; д-р Григорій Васькович, д-р Яків Маковецький, Роман Дебрицький і Михайло Борис — члени управи.

Контрольна Комісія: полк. Андрій Мельник — голова; Ст. Ленкавський і проф. д-р Б. Кордюк — члени; проф. д-р В. Орелецький і д-р М. Коновалець — заступники.

Проф. Юрій Бойко в імені новообраної Управи подякував Зборам за довір'я і прибіцяв працю так повести, щоби вив'язатися з наложених на Управу тяжких обов'язків.

(Управа Фундації)

Короткі вісті

● **Міжнародна Комісія Правників** з осідком у Женеві, яка складається з суддів, професорів права й адвокатів вільного світу заявила одноголосно, що президент Ґани Кваме Нкрумах є „деспотом, якого правління є шкідливе для політичного поступу Африки". У тій ухвалі особливо таврується підпорядкування волі Нкрумаха апарату справедливости в Ґані включно з Найвищим Судом, з ціллю „щоб встановити машинерію персонального деспотизму необхідного для знівечення панування закону".

● **Мейбел Томпсон**, мешканка містечка Вудкотвей в Англії, має два роки, але вміє читати книжки й газети та знає правильний „спеллінґ" 400 слів. Батьки хотіли записати її до школи, але її туди, з уваги на вік, не прийняли.

70-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ — ЦЕ 70 РОКІВ НАПОЛЕГЛИВОЇ ПРАЦІ ДЛЯ ДОБРА НАШОГО НАРОДУ. НОВИМИ ЗУСИЛЛЯМИ НА ВСІХ ДІЛЯНКАХ НАШОГО ЖИТТЯ НАЙКРАЩЕ ПОШАНУЄМО ВЕЛИКІ ДОСЯГНЕННЯ МИНУЛОГО!

РОЗВАГА ТАМ, ДЕ ЧИГАЄ СМЕРТЬ

„Бо війна війною", а „живий живе думає" — сказали собі, правдоподібно, ці забарикадовані англійські вояки на Кіпрі, запросивши до себе танцюристку, яка і розважає їх танками таки на барикаді.

Конкурс на слова до пісень

Щоб зміцнити духово-емоційний зв'язок нашої еміґраційної спільноти з українським Львовом і зберегти пам'ять про нього серед молодого покоління, що ніколи цього княжого міста не бачило, Клюб Львов'ян у Шикаґо вирішив причинитися до збагачення пісенного репертуару про Львів шляхом видання відповідної довгограйної платівки. З тією метою Клюб Львов'ян проголошує конкурс на віршовані тексти з львівською тематикою, що опісля будуть музично опрацьовані нашими композиторами. Оригінальні й ніде невикористані досі тексти розміром в 5-7 строф (20-28 рядків) можуть бути поважного, настроєвого, веселого і под. характеру, повинні відзначатися чистою літературною мовою (за винятком наслідування говірки львівських „батярів"), зразковою віршовою технікою та бути придатними до музичного опрацювання.

За найкращі тексти призначено 4 нагороди, а саме: Перша — $ 100, Друга нагорода $ 75, Третя нагорада $ 50, Чотири четверті по $ 25.

Оцінку текстів проведе окреме жюрі, до якого запрошено знавців літературно-поетичної творчости.

Тексти на конкурс просимо надсилати в запечатаних ковертах, позначених псевдонімами або гаслами. В окремій запечатаній коверті, позначеній тим самим псевдонімом або гаслом, треба подати справжнє прізвище та адресу автора.

Ногороджені твори стають власністю Клюбу Львов'ян у Шикаґо.

Останній реченець конкурсу — 30 червня 1964 р. Адреса для висилки текстів і листування:

За Управу Клубу Львов'ян
Аріядна Лапичак секретар
Роман Яценків голова
Юрій Теодорович організаційней референт

Відносини між Маляйзією і Індонезією знову загострились

Кауля Люмпур. — Прем'єр Маляйзії князь Абдул Рахман заявив, що коли на приналежному до Маляйзії північному Борнео індонезійські вояки не припинять всяку партизанську дію і не будуть відкликані до своїх баз, він не поїде на зустріч із індонезійським президентом Сукарно. Маляйзійські вояки, що їх підтримує на острові Борнео 6.000-не британське військо, знов перехопили партизанський загін, при чому вбили чотирьох партизанів. За останню спробу злагоди вважають новий з'їзд міністрів закордонних справ Індонезії, Маляйзії і Філіппін у столиці Сіяму Банґкоку для устійнення військового перемир'я. Індонезійський президент Сукарно вправді погодився в розмовах з американським генеральним прокурором Робертом Кеннеді на військове перемир'я, але ані не відкликав своїх вояків з терену війни на Борнео ані не припинив їм свого постачання. Нова конференція міністрів згаданих трьох держав мала розпочатися у вівторок 3 березня ц. р. Індонезійський президент Сукарно знову відгрожувався, що він „знищить" Маляйзію. Британський прем'єр Алек Даґлас Гюм буцім-то запевнив Маляйзії активну підтримку збоку Америки в своїй останній розмові з президентом Джансоном, в заміну за підтримування Америки в її політиці у Південному В'єтнамі.

ЗДА можуть бути першою в світі країною, в якій зникне нужда — твердить Шрайвер

Вашингтон. — Директор Корпусу Миру Сарджент Шрайвер, який одночасно керує програмою президента Джансона в справі ліквідації вбогости у ЗДА, промовляючи в радіовім інтерв'ю, заявив, що ця країна може бути першою в світі державою, в якій немає нужди. Шрайвер сказав, що він має на думці великі країни світу, а не малі держави. Він сказав таке: „Ми маємо гроші; ми знаємо, як можна зліквідувати убогість. В дійсності, на мою думку, єдине, що нам залишається зробити в цій справі — це здійснити нашу волю та перемогти убозство в тих районах нашої країни, де воно є". Шрайвер признав, що досі ще не складено програми, як би можна зліквідувати нужду у ЗДА. Сам Шрайвер відмовився говорити на цю тему, кажучи, що президент Джансон має внести один загальний законопроєкт в цій справі.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

СУБОТА, 7-го БЕРЕЗНЯ 1964 р.

БРУКЛИН, Н. Й. Місячні збори Т-ва ім. Б. Хмельницького 158 Відд. в год. 7-ій веч. в залі УНДому при 216-218 Grand St. Проситься вплачувати вкладки до 25-го кожного місяця. — Ю. Павчак, предс., П. Дубовецький, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Річні збори Т-ва Дністер 430 Відд. в год. 7-ій веч. в домі „Тризуб" при 4930 Н. Брод вул. Просимо вже вдруге всіх наших членів взяти участь в цих зборах та поцікавитися своєю організацією. Якщо в означеному часі не буде відповідного кворум, то Збори відбудуться на годину пізніше, без огляду на кількість присутніх. — Р. Дяків, О. Бакай, Р. Книш.

НЕДІЛЯ, 8-го БЕРЕЗНЯ 1964 р.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Т-ва ім. І. Франка 334 Відд. в 1-ій год. по пол. в залі УНДому. Проситься членів прибути і вирівняти свої вкладки. — М. Задерецький, предс., І. Холодняк, рек. сек., С. Бохонок, фін. секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Т-ва Сокіл 336 Відд. в год. 1-ій по пол. в УНДомі при Вест 14-ій вул. Проситься членів прибути та вплатити свої вкладки. — В. Шмагло, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Збірка місячних вкладок зараз по Співаній Службі Божій в церковній залі, 2280 W. 7th. — І. Попович, предс., Г. Голубець, кас., М. Бобечко, секр.

ГЕМТРЕМК, Міш. Місячні збори Т-ва ім. М. Шашкевича 94 Відд. в год. 2-ій по пол. в залі УДКлюбу при 2376 Грейлінґ. Присутність членів обов'язкова. — Т. Майструк.

Посмертні згадки

ІЛЬКО ВЕЙКО, член Б-ва св. о. Миколая 38 Відд. УНСоюзу в Обурн, Н. Й. Помер 8 січня 1964 р. на 42-му році життя. Покійний народився в с. Калачурівка, пов. Скалат. Прибув до Америки 1949 р. Полишив дружину Анну, 3 синів Степана, Івана і Михайла, 3 дочки Марію, Ольгу і Теклю та стареньку матір в Україні. Похорон відбувся 11 січня ц. р. з церкви св. Володимира, а відтак на цвинтар Форест Гіл, Обурн, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Ст. Гонта, секр.

ІВАН ПРИСЯЖНІК, член Б-ва св. Ів. Хрестителя 76 Відділ УНСоюзу в Нюарку, Н. Дж., помер 17 січня 1964 р. Покійний народився в с. Ляшковичі на Поділлю, Україна, до УНС вступив в 1931 р. та був його членом до кінця свого життя. Залишив у глибокому смутку дружину Параску. Похорон Покійного відбувся 21 січня ц .р на цвинтарі Evergreen, Гілсайд, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
В. Салабун, секр.

ПАВЛО ГНАС, член 103 Відділу УНСоюзу в Мілвокі, Віск., помер трагічно 1 січня 1964 р. проживши 19 літ. Залишив в глибокому смутку маму, тата, 2 братів і 4 сестри, які є членами УНС. Похорон відбувся при участі родини, студентів з гайскулу і членів Т-ва.
Вічна Йому Пам'ять!
К. Гаріс, секр.

АНДРУСЕВИЧ МИХАЙЛО, член Б-ва св. Ів. Хрестителя 292 Відд. УНСоюзу в Дітройті, Миш., помер 15-го лютого 1964 р. Покійний народився в с. Лещків, пов. Сокаль, Україна. Прожив 66 років. Залишив в глибокому смутку дві доньки Степанію і Наталку, брата Іллю, 2 сестри Ксеню і Розалію і 4 внуків. Похорон відбувся 19 лютого ц. р. з похоронного заведення до церкви св. Ів. Хрестителя при участі рідні, членів Б-ва та приятелів. Тлінні Останки Покійного спочивають на цвинтарі Holy Cross.
Вічна Йому Пам'ять!
П. Федик, секр.

ТАРЗАН, ч. 5199. Новий плян Бена Барнеса!

— Я хочу жити і полювати в джунглях... із Тарзаном!

Мавполюд делікатно вмішався. — Але ти є членом родини, малий войовнику. І твоїм обов'язком є...

— Якщо ти будеш добрим хлопцем, — додав Бен, — можливо ми візьмемо тебе і твого приятеля на ловецьку експедицію, поки вернемося додому.